

на умножимъ това число съ 448 арш. то щемъ найдемъ колко надалечь е облакъ-тъ, у кой-то гръми.

Кога-то облаци, напълнени съ еднакво електричество на пр. съ положително, висяте надъ земј-тъ, ти работятъ по вліяніе та теглять отъ всички земни прѣдмѣты отрицателно-то електричество, а положително-то имъ тыкатъ въ земј-тъ. Оттова електричества-та ся раздвояватъ у всички прѣдмѣты по земј-тъ, что сѫ подъ електрисанъ облакъ, та връхове-ти имъ особено острини набиратъ положително електричество. Положително-то електричество на облака и отрицателно-то по връхове-ты на земни прѣдмѣты искатъ да ся съединятъ; нъ помежду имъ има въздухъ, кой-то е лошъ проводникъ, та имъ прѣчи и не гы оставя да ся съединятъ. А кога-то противни-ты електричества ся наберѫтъ много та добиѣтъ голѣмъ прѣгавинѣ, ти надвишватъ на съпротивленіе-то отъ въздуха и ся съединяватъ; тогава ся явява искра между облака и между прѣдмѣта изъ пжти, по кой-то става съединеніе-то на електричества-та имъ и тогава казвамы: *паднѫло грѣмъ или расстряснѫлося*, зачо-то прѣдмѣти-ти, прѣзъ кон-то минува отрицателно-то земно електричество за да ся съедини съ положително-то на облака ся распрысвать, потрошаватъ и изгарятъ.

Противни-ты електричества, облачно-то и земно-то ся съединяватъ по най-кжсий пжти, гдѣ-то посрѣдътъ най-мако съпротивленіе отъ въздуха; оттука ся разбира, че най-часто ся растрясватъ высоки нѣчта, кон-то идѣтъ най-близу до облака. За това грѣмъ удря по комини, по высоки дръвія, по могилы, по высоки кжщи и пр. При това грѣмъ-тъ минува по най-добры проводници, какво-то по металлы, по влажни тѣла, по дръвія и пр.

Грѣмъ-тъ нѣкой-пжти распрысва тѣла-та, прѣзъ кон-то мине, нѣкой-пжти гы гори; топи металлы-ты и убива добытъкъ.

Кога-то ся растрясне нѣгдѣ, то нѣколко надалечь отъ това мѣсто хора и добытъкъ усѣщатъ силнѣ трепкѣ, отъ кои-то и падать залисані. Това явленіе ся нарича *възврѣнѣшъ ударъ* и става по причинѣ, че доклѣ ся намираль надъ земј-тъ електрисанъ облакъ, то всички нѣчта подъ него сѫ наелектрисаны по вліяніе съ отрицателно електричество; а това електричество чомъ ся испраздни положи-